

Državni izpitni center

P 1 4 2 S 3 1 0 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 1. september 2014

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ Č	
2	1	♦ B	
3	1	♦ A	
4	1	♦ B	
5	1	♦ A	
6	1	♦ C	
7	1	♦ C	
8	1	♦ A	
9	1	♦ Č	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ NE	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ DA	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ občina ♦ fizična ali pravna oseba/posameznik ali zasebnik/s. p. ♦ javne ♦ zasebne/privatne	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
12	2	♦ telesna (fizična)/neposredna (direktna)/instrumentalna/reaktivna ♦ besedna (verbalna)/neposredna (direktna)	
13	2	♦ čustvenega ♦ dednost/genotip/DNK	
14	1	♦ proces ♦ samooblikovanja/samorealizacije/ samouresničevanja/razvijanja/razvoj	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
15	2	♦ gibanje ♦ jezik ♦ umetnost ♦ družba ♦ narava ♦ matematika	Za šest pravilnih rešitev 2 točki, za pet ali štiri 1 točka.
16	2	štiri od: ♦ ustrezna talna površina ♦ starosti primerne igrače ♦ ustrezna okna in vrata ♦ varne instalacije/napeljave ♦ varna oprema ♦ primerni pripomočki ...	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitve	Dodatna navodila
17	1	<p>Naloge družine, štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ (biološko-)reproduktivna/reproduktivna/biološka ♦ (biološko-)socialna ♦ socialno-psihološka/emocionalna ♦ ekonomska/materialna <p>ALI</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Družina z rojevanjem otrok skrbi za ohranjanje lastnega družinskega drevesa in človeške rase. ♦ Družina daje članom ljubezen, varnost, hrano, obleko, jih vzgaja, socializira ... 	
18	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pripisovanje lastnosti žive narave neživim stvarem in pojavom. 	
19	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne zmorejo narediti miselne akcije nazaj na izhodiščno stanje. 	Upoštevamo tudi pojasnitev s primerom.

Skupno število točk IP 1: 30

IZPITNA POLA 2**1. naloga**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ kazen/kaznovanje	Rešitve metoda preprečevanja ne upoštevamo.
1.2	2	dve od: ♦ Vzgojiteljica vzpostavi z otrokom očesni stik, mu pojasni neustrezno ravnanje (jaz-sporočila) in ga brez sarkazma, ironije, zasmehovanja, poniževanja ... za kratek čas pošlje na modri stol, da se umiri in razmisli o svojem obnašanju. ♦ Ko se umiri, ga prijazno povabi v skupino ...	Za dve opisani priporočili 2 točki, za eno 1 točka.
1.3	1	ena od: ♦ Najprej ju opomni na spoštovanje/upoštevanje pravil v oddelku/skupini. Če opomin ne zaleže, stopnjuje vzgojno sredstvo v grajo/kritiko, nato v prepoved/zapoved in šele po tem izreče ustrezno kazen (jo individualizira glede na otroka): prekine njuno početje in se z njima v miru pogovori. ♦ Lahko ju spodbudi, da sama poiščeta vzroke svojega obnašanja in predlagata, kako rešiti nastalo situacijo oz. predlagata rešitev, da tovrstnih situacij ne bi bilo več. ♦ Dosledno vztraja (ne popusti), da oba otroka pospravita za seboj oz. da pospravita igrače na svoje mesto ...	
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ spletne strani (npr. vrtca, državnega portala RS E-uprava, Zavoda RS za šolstvo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ...) ♦ Zakon o vrtcih ♦ publikacije in oglasne deske vrtcev ♦ občine ♦ sredstva javnega obveščanja ... 	Za štiri predloge 2 točki, za tri ali dva 1 točka.
2.2	2	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ustanoviteljica javnega vrtca je občina, zasebni vrtec lahko ustanovijo domače in tuje pravne ali fizične osebe. ♦ Ko je vrtec kot pravna oseba vpisan v sodni register, se vpiše v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja, ki ga vodi ministrstvo. Predlog za vpis v razvid vložijo lokalna skupnost – ustanoviteljica javnega vrtca oziroma javni vrtec, pri zasebnih vrtcih pa zasebni vrtec sam. ♦ Javni vrtci izvajajo javno veljavni program, t.i. Kurikulum za vrtce, ki je bil potrjen na Strokovnem svetu RS za splošno izobraževanje marca 1999. ♦ Javni vrtci so svetovnonazorsko nevtralni, dostopni vsem otrokom od 11. meseca do 6. leta starosti. ♦ Zasebni vrtci se v primerjavi z javnimi razlikujejo tudi po programih. ♦ Program zasebnega vrtca določi ustanovitelj vrtca, pri tem pa se lahko odloči tudi za program javnih vrtcev. ♦ Pred začetkom izvajanja programa mora zasebni vrtec pridobiti pozitivno mnenje Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje. ♦ Zasebnim vrtcem, ki izvajajo program po posebnih pedagoških načelih (Montessori, Waldorf in podobno), da Strokovni svet RS za splošno izobraževanje pozitivno mnenje, ko ugotovi, da je program priznalo ustrezno mednarodno združenje. ♦ Občina lahko, če tako kažejo potrebe v zvezi s predšolsko vzgojo, zasebnemu vrtcu podeli koncesijo. Podelitev koncesije pomeni, da opravlja zasebni vrtec javno službo in ima enak program kakor javni vrtec, s posebno pogodbo o koncesiji pa se opredeli obseg sredstev, ki jih vrtcu zagotavlja občina. ♦ Zasebni vrtci, ki nimajo koncesije, lahko pridobijo pravico do financiranja iz proračunov lokalnih skupnosti, če izvajajo najmanj poldnevni program, če imajo najmanj za en oddelek predšolskih otrok, če imajo zaposlene oz. drugače zagotovljene vzgojitelje in pomočnike vzgojiteljev za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in če so dostopni vsem otrokom ... 	<p>Za štiri razlike 2 točki, za tri ali dve 1 točka.</p> <p>Upoštevamo tudi rešitve, ki se nanašajo na specifične značilnosti (razlike) med javnim in waldorfskim vrtcem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ vloga vzgojitelja ♦ pogled na otroka ♦ sodelovanje z okoljem in starši ♦ vzgojno-filozofska izhodišča, strokovni temelji ♦ različni cilji ♦ financiranje ♦ ustanovitelj ♦ igrače ...

2.3	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vrtec otroku zagotavlja možnosti za razvijanje sposobnosti razumevanja in sprejemanja sebe in drugih, razvijanje sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah ter razvijanje sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujanje čustvenega doživljanja in izražanja. ♦ Poleg tega vrtec neguje radovednost, raziskovalnega duha in domišljijo, spodbuja jezikovni in kognitivni razvoj, umetniško doživljanje in izražanje ter gibalne sposobnosti in spretnosti otroka. ♦ Vrtec posreduje tudi znanje z različnih področij po Kurikulu (6 + 4), iz vsakodnevnega življenja ter razvija samostojnost pri higienskih navadah in skrbi za zdravje. ♦ V vrtcu si otrok pridobi nove objekte identifikacije. ♦ Močno se razširi socialna dejavnost, poveča se število vrstnikov, s katerimi se družijo (socializacija). ♦ Otrok si pridobiva novo znanje in sposobnosti, dopolnjuje že usvojeno znanje in ga nadgrajuje. ♦ Ob vzgojnem delu se postopoma nauči sistematičnosti, navaja se na nekatere zahteve in obveznosti, hkrati pa se uči medsebojnega sodelovanja, skupnega uspeha, pa tudi neuspeha. ♦ Vrtec marsikateremu otroku pomaga pri njegovi psihični odpornosti, nauči se srečevati s težavami in jih uspešno premagovati ... 	
Skupaj	6		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ oralna	
3.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pojasni Janovo vedenje (dajanje igrač v usta, sesanje odeje) in ga poveže z libidom, ki je v oralni stopnji osredotočen na območje ust. Dejavnosti na območju ust otroku prinašajo občutek zadovoljstva. ♦ Vedenje poveže z libidom ali izpostavi otrokovo zadovoljstvo. 	
3.3	2	♦ Umesti otroka v senzomotorično stopnjo po Piagetu in pojasni njegovo vedenje z značilnostmi te stopnje (gibanje in zaznavanje ter drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca).	Za umestitev in pojasnilo 2 točki, za samo umestitev ali pojasnilo 1 točka.
Skupaj	5		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Vzdolžno (longitudinalno) raziskovanje. ♦ Prečno (transverzalno) raziskovanje. 	<p>Za poimenovan opisani pristop ter poimenovan in opisan nasprotni pristop 3 točke, za poimenovan opisani pristop ter poimenovan ali opisan nasprotni pristop 2 točki, za poimenovan eden od pristopov 1 točka.</p> <p>Pri poimenovanju lahko kandidat navede le eno poimenovanje za posamezno raziskovanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – preučujemo različne starostne skupine ob enakem času, – zbiranje podatkov izvedemo vsaj enkrat ...
4.2	4	<p>Prednosti vzdolžnega raziskovanja, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ primerjava istih oseb ♦ ocenjevanje sprememb, ki so posledica odraščanja ♦ ni treba izenačevati vzorcev <p>Pomanjkljivosti vzdolžnega raziskovanja, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ dolgotrajnost ♦ merski pripomočki zastarajo ♦ reševanje istih nalog (učenje) ♦ napor in čas udeležencev ... <p>Prednosti prečnega raziskovanja, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ kratek čas ♦ manj napora za udeležence ♦ ni učinka učenja ali vaje ♦ sodobni merski pripomočki ... <p>Pomanjkljivosti prečnega raziskovanja, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ posredno ugotavljanje razvojnih sprememb ♦ ni spremljave individualnega razvoja ♦ izenačevanje vzorcev ♦ kontrola vseh neodvisnih spremenljivk ... 	<p>Za primerjavo obeh pristopov glede na vsaj dve prednosti in dve pomanjkljivosti posameznega pristopa 4 točke, za navedeni po dve prednosti in pomanjkljivosti za vsak pristop, vendar brez medsebojne primerjave ali primerjana po ena prednost in pomanjkljivost obeh pristopov 3 točke, za navedeno po eno prednost in eno pomanjkljivost za vsak pristop ali primerjani le prednosti ali le pomanjkljivosti obeh pristopov 2 točki, za navedeno vsaj eno prednost ali vsaj eno pomanjkljivost obeh pristopov 1 točka.</p>
Skupaj	7		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	4	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pripravi sredstva (mehke igrače, knjige, kocke ...). ♦ Prijazno sprejme starše in z vsakim otrokom vzpostavi očesni stik, ga ogovori z imenom, mu izkaže pozornost z dotikom, ga vpraša, kaj bi želel početi ... ♦ Pozorno opazuje otroke in se posebej posveti tistim, ki se zjutraj težko vključijo v igro ... ♦ Otrokom (oziroma otroku) ponudi tudi možnost počitka ali umika v zasebnost, če jim ni do igre ali kake druge dejavnosti v družbi vrstnikov ... 	

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	6	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ obroki (matematika, narava družba, jezik), ♦ urejanje igralnice (matematika, družba, umetnost, jezik) ♦ evidenca prisotnosti otrok (matematika) ♦ skrb za osebno higieno (narava, družba, jezik, matematika, gibanje) ... 	Za poimenovan in opisan del rutine s primerom 2 točki, skupaj 6 točk. Za samo naštetu vsakodnevno dejavnost (rutino) brez opisa 1 točka, skupaj največ 3 točke.

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	4	sedem od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ prezračevanje prostorov brez prepaha na otroke ♦ skrb za primerno temperaturo v igralnici ♦ skrb za primerno obleko in obutev med bivanjem na prostem in v igralnici ♦ skrb, da otroci dobijo dovolj tekočine ♦ čistoča prostorov, pripomočkov, jedilnega pribora ... ♦ otroke nauči pravilno kašljati in stalne uporabe robcev ter ravnanja z njimi ♦ umivanje in razkuževanje rok ♦ čiščenje in razkuževanje igrač ♦ v vrtec prihajajo zdravi otroci in odrasli ♦ na splošno vse okužbe preprečimo z ustrežno higieno rok in izolacijo obolelih 	Za sedem pravilnih rešitev 4 točke, za šest 3 točke, za pet ali štiri 2 točki, za tri 1 točka.

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	Pred sprehodom, štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otrokom je treba razložiti kam gremo, ♦ kakšna so pravila hoje ob vodi in ♦ kakšne so lahko posledice neupoštevanja pravil. ♦ Staršem se naroči, da so otroci primerno obuti. ♦ Če so manjši, vzamemo sprehajalno vrvico. ♦ Poskrbimo za spremstvo – najmanj 2 odrasli osebi na skupino otrok ... 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
8.2	2	Med sprehodom, štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ves čas opazujemo otroke, ali upoštevajo dogovorjena pravila in ali se ne oddaljujejo od skupine. ♦ Otroci hodijo po urejeni poti, brez prerivanja. ♦ Sami hodimo ob notranji strani. ♦ Otroci naj ne hodijo v neposredni bližini jezera. ♦ Opozarjamo jih na morebitne ovire na poti. ♦ Drugi ustrezni odgovori po presoji ocenjevalca. 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	4		

Skupno število točk IP 2: 40